

Latweeschu Uwise.

Nr. 9.

Zettortdeenä 25. Webruar.

1854.

Drucktes pee J. G. Hoffmann un A. Johannisohn.

Mehs no Deewa schehlastibas Nikolai tas pirmais,

Keisers un patwalbineefs wissas Kreewu-semmes,
Pohku Kehninsch,
u. t. j. pr., u. t. j. pr., u. t. j. pr.
bohdam wisseem sinnaht:

Mehs Saweem mihteem un uestizzigeem pawalsneckeem jau winr' deen' effam isteikusch, kalabb mums nemeers ar Turkeem zehlees.

No ta laika un jebshu patti farroschana jaw bij eesahfuses, Meh's tomehr ne kad ne effam no ta labba padohma atstahjuschi, bet no sirds wehlejuschi — un Meh's wehl taggad no wissas sirds to gribdam — lai tahda affins isleeschana beigtohs. Meh's arri wehl sirsniigi zerrejusch, ka ta Turku waldischana ar laiku dabbuschohht apdohmaht un atsiht, zil tabtu ta irr nomaldijusees no ta taifna labba zella, libhs schim paklausiga buhdama tahm wiltigahm leekulu mehlem kas tai eemuffinajuschas un eereikuschas: ka wiss fo Meh's pehz Muh'su wezzu wezzahm kuntrakthem un stiprahm derridam pehz taifnibas no Turkeem effam prassijusch un gribbejuschi, tiklai ta deht no Mums' effoht darrichts, gribbedami Turkeem iswilt un panemt sawu waldischanas spehku un Sew Paschus teem eetaifitees par Kungeem un Sinnatajeem. Lihds schim Meh's welti gaibijusch lai Turki to pareisi atsiht. — Turprettim kad Entenderu un Sprantschu waldischanas eetaifijusches Turkeem par padohmadewejeem un sargeem, un kad nu wehl abbeju farra-kuggu spehks (Flotte) nobrauze pee Turku Keisera galwas-pilsehtu Konstantinopoli, tad Turki nehmschees leelu sirdi un wehl wairak sawa pahgalwiba apzeetinajuschees. — Wehl klahht abbi, Entenderi un Sprantschi, eedrohschinajusches ar sawu farra-kuggu spehku ee-eet mella jubra prett wissu taifnibu ne wahrdu par to papreefsch Mums teifdami un jebshu Mums ne kahds karsch ar teem wehl ne bij ishuddinahhts, zaur to nu parahdidami, ka gribboht Turkus aistahweht un apfargahht bet arri gribboht Mums leegt, lai Meh's ar Saweem fugggeem ne eimam us andeli un lai Meh's arri ne brauzam ar

Saweem farra-fugggeem apfargahht Sawu paschu juhrmallu.

Kad pafaulé wehl naw redsehts, ka gudras un gohbdigas tautas til negohdigi darrijuschas, tad Meh's Saweem weetneckeem Entenderu un Sprantschu semme effam pawehlejuschi no turrenes atstahht un nahht atpakkaf, lai Mums ar schahm diwahm waldischanahm wairs ne buhtu nefahda draudfibanef balla.

Za tad nu taggad Entenderi un Sprantschi sa-beebrojuschees ar Muh'su swehtas fristigas tizzibas eenaidneckeem, prett Muh'su Kreewu-semmi, kas sawu swehtu tizzibu aistahwedama un fargadama taggad farro.

Bet sinnam's, Kreewu-semme muhscham ne atstahs no ta labba swehta padohma tizzibu apfargahht; un kad eenaidneeki nu arri nahktu un Muh'su rohbesch's eelaufstohs, tad Meh's effam gattawi teem prettim eet ar tahdu paschu drohschu prahtu un pafstahwigu sirds-ustizzibu, itt ka Meh's to effam mantojusch no Saweem tehwu-tehweem. — Woi Meh's tad ne effam wehl taggad tahda patti stipra teizama Kreewu tauta itt ka 1812ta gadda, tobrishdi tahbus lohti teizamus darbus darridama, fo wehl taggad wissa pafaulé peeminn un uesteiz? Lai tas wissaugstakais Kungs un Deews Mums palihds ischo reisi to parahdiht ar tahdeem pascheem teizameem darbeem! To stipri zerredami un sawus farra-eerohtschus pazehluschi, gribbedami apfargahht sawus nabaga apspeestus un apgruhtinatus tizzibas-beedrus, lai nu itt wissi Kreewu-semmes laudis weena sirdi un mutte sauz:

„Muh'su Kungs! Muh'su Destitajs! kurru meh's bihstamees! Lai Deews zellahs, ka winna eenaidneeki tohp iskaisiti!“

Za tas irr sarakstihhts tappis Wehterburga, tanni 9ta Webruar mehnescha beena weentuhstohhts astonfims peektadesnita un zettorta gadda pehz Kristus peedsimichanas un tai ohtradesnita un dewita gadda Muh'su waldischanas.

Us scho wissaugstafu grahmatu pat's Kungs un
Keisers ar Sawu augstu rohku irr rakstijis:

„Nikolai.“

Karra - finnas.

No schihs wissaugstafas grahmatas muhsu Kunga un Keisera buhseet redsejuschi, zif netaisni Entenderi un Sprantschi darriuschi muhsu swehtas tizzibas eenaidneekem to karra prett mums eemuffinadami un tohs aistahwedami. Wehl Sprantschu Keisers Napoleons ihpaschu grahmatu rakstijis muhsu Keiseram, eedrohschinadamees muhsu augstam Kungam pahrmest, ka muhsu karra-kuggi tohs Turku karra-kuggus kas gribbejuschi muhsu dumpineekem, teem Tschertesseem nowest paligu, prowjanti un karra-eerohtschus, pee Sinope ta pawissam nopohstijuschi. Entendereem un Sprantscheem effoht leels fauns an negohds, ka Kreewu kuggi arri prohtoht un spehjoht zittus karra-kuggus uswinneht! Tadeht tee nu gribboht muhsu Keiseram aistleggt, lai mehs ar saweem kuggeem ne weddam prowjanti un paligu pa mello juhru us muhsu Kreewu karra-pulkeem. — Tad irr aplama lepniba! Mums tee gribb aistleggt sawa semme un juhra darriht, ka mums ta waijadfiba! Aeri wehl irr eedrohschinajees rakstijit un draudeht: ja mehs ar saweem saldатеem ne eesim no Dohnawas uppes us mahjahm, tad nahfshoht Entenderi un Sprantschi ar saldатеem us Turku semmi paliga un ar saweem karra-kuggeem us muhsu juhrahm. Lai tadeht Keisers padohdabs tuhda un derr meeru ta, ka Entenderi, Sprantschi un Turki spreedischoht. — Tad nu gan warr sawrast, ka tahdu aplamu lepnibu un tahdu netaisnibu muhsu stiprais un augstais Kungs un Keisers par labbu ne warr nemt, un tadeht pat's ar Sawu augstu rohku Napoleonam at-rakstijis grahmatu, tam israhdidams zif netaisni, fleppen un ne-ustizziggi Entenderi un Sprantschi schinni leeta dareijuschi, ka Winni

muhscham ne atfahpshotees no ta swehta padohma, mihtu kristigu tizzibu pasargah, ka Winni un Winnu mihtu Kreewu tauta wehl labbaki sinnoht gohdu firdi zeenist, un tadeht tahdus Sprantschu draufmas un beedinaschanas ne buht ne bihsiotees, bet gan labbi sinnoht, ka pat's sw. Kungs un Deews to taisno pasarga un tam palihds ar sawu stipru rohku, un arri sinnoht, ka muhsu Kreewu-tauta ir schinni 1854ta gadda tik pat speh-ziga prett saweem eenaidneekem parahdisees, itt ka ta 1812ta gadda (Bruschu gadda). wissus eenaidneekus salaususe un aisd sinnuse. Muhsu Keisers allaschin effoht bijis un wehl gribboht buht un palikt ustizziggs draugs, bes wiltus, kas meeru allaschin pasarga un stipri ween turrahs pehz to, kas pehz taisnibas irr norunnahs un apshlihts. Tadeht, ja muhsu eenaidneeki tikfai ustizziggi gribboht meeru pasargah, tad Winni paschi pirmee Sawu augstu rohku pasneedschoht, lai derr meeru ar gohdu un pehz taisnibas, Saweem tizzibas beedreem par labbu. Ja ne — tad Deews lai teesa un ischlirr to lectu.

Lai Deews irr flawehts par tahdu Deewabihjigu, taisnu, stipru Kungu un Keiseru, ko Deews mums dahwinajis par galwineeku un semmes-tehwu.

Tad nu gan redsams, ka Sprantschi un Entenderi paschi tahs kildes zehluschi un tih-schi eejanluschees stary Kreeweem un Turkeem, bet wairf nesinnadami, ka nu ar gohdu wehl isfluht, ahra no tahs bedres ko tee rakfuschu muhs tur gribbedami eegahst, bet fur nu paschi aplam eestrehjuschi eefschâ, ar draudeschanahm muhs nu gribb beedinaht, lai darram ka teem tih! Bet tik bailigi un tahdi wahjneeki jaw ne effam. Sahlt mehs ne sahksim; bet doht mehs dohsim zif waijaga, ja teem tih dabbuht. Kam muggura neef, lai pat's kassahs, bet lai ne eet pee to lawu — tad muhscham gan wairf abda ne neefhs.

Awises lassam, ka tee Kristus laudis Turku semme, tee Greeferi, newarredami wairf

neft un zeeft to Turku pahridarrifchanas, taggad zekotees wiffas mallas prett Turkeem, ta ka fcheem nu gan buhs darba deefgan. Calenderu un Sprantschu karra-luggi atpaffal greefuschees un no mellas juhvas isgahjuschi ahrâ, ne warredami glahbtees no ufnahm wehtrahm un aufahm kas tur taggad plohs-fahs; arri dsird ka winnu luggineeki gulloht ar bakkehym (bakkahm) un schahdahm tahdahm fehrgahm. No Dohnawas zittâ lappâ stahstifim.

S—j.

Urah, tecm wirfâ!

1.

Augsch zihnitees, juhs Seemela wihri!

Juhs winnefeet, kâ Sinnopes Kibri.

Par mahjweetahm un Keisari,

Par tizzib' jaturrah, par flawu:

Nu drohschi nemmeet eerohzi sawu

Us karu dohbatees, spehzig!

Nu krihtet prettneefeeem wirf, urah!

Eas Kungs ar mums un muhs neatstahj,

Bet muhs ar sawahm brunnahm klahj

Prett lepna warmahfscha Britkana!

2.

Gan Britkans mums draud kâ warmahjis,

Ar karra-luggeem leppo schis

Ar Sprantscheem un Turku kohpâ stahjis

Kas, muhsu tizzib' apfmeedams,

Wehl dohma ka taifnajs buht flawejams,

Kaut Pestitaju tas blehdigi rahjis.

Tam krihtet prettneefeeem wirf, urah!

Eas Kungs ar mums un muhs neatstahj,

Bet muhs ar sawahm brunnahm klahj

Prett wiltiga Turf un Spranzuscha.

3.

Preefsch gabdeem prettneeks Maskawu

Genehme ar spehkeem un leppnumu

Tam waddons flawehts mums wirf, usschahwahs.

Karsch bij til smags, ka rets to jehgs,

Bet leelajs eenaidneeku spehfs

Jeschlihd tur, fur Kreewi kahwahs.

Lapehz eit' prettneefeeem wirf, urah!

Eas Kungs ar mums un muhs neatstahj,

Bet muhs ar sawahm brunnahm klahj

Prett pascha welna, ta neganta.

K. Hgnbrgr.

Wehl pee mums wairak brandwihna-brahlifchu irr, ne kâ zittur pasaulê.

Wahzu Awises stahsta, ka leelâ warrenâ Calenderu galwas pilfatâ, ko Londoni no-sauzam, 2 un pufs millionu zilweku dsihwo, stary kurreem 14 tuhkstoschi tahdu atrohnahs, kas brandwihna-glafsi allaschin pee luhpahm zell. — Tahdâ wihst Londonê us 107 zilwekeem weens brandwihna dschrajs nahf. — Wehl schahs Awises isteiz, ka Manschestera pilfatâ, arri Calenderu semmê, stary 600 zilwekeem tiffai weens brandwihna dschrajs esfoht. — Kad nu wehl peeminuam, ka schinni semmê jo migglains gaisf irraid, un itt ih-paschi Londonê dauds' luggeneeku mahjo, kas us juhvas wilneem allaschin angstu dwaaschu well, un ta zaur sawu ihpaschu ammatu kahr-dinati tohp stiprôs dschrenôs siltu duhschu smeltees, tad gan, kad mums, — kas pa-ehnâ sawu muhschu nostajagam, — sawus brandwihna-brahlifchus sahffim fastaitiht, ne buhs ko leelitees, bet buhs ko galwu kassiht un az-zis nolaiht. — Buhs gan! — Spreedisim ka katrâs no muhsu mahjahm 20 zilweku mahjo, — tad pehz schahs flaitas, jo Londones eedshwotajeem gribbam peelihdsinatees, pee mums eeksch 5 mahjahm tiffai weenu brandwihna-dschraju wairadsetu atrast. — Tomehr kas to dohs! — Tai arri Latweeschu tautai par goh-du jateiz, ka itt ihpaschi ta jaunata zilts bes peespeeschanas no paschas ahsichanahs jo deenas jo wairak no tahm sihwahm wella-drap-pehm atranjahs, latschu, zaur plaschu Kursemi stajadami, tiffai rettas mahjas usseefim, kurrâs wehl kahdu schuhpu-Behtuli ne warretum peesihmeht, kas allaschin ar brandwihna reibuli no frohgeem un tirgeem ar liskahm kahjahm un sihwu mehli pahrawasajahs, un ta pillâ duhschâ ar seewu un behrneem, saimneeku un saimneezi jo smalki proht isdarbotees. — To wehrâ lisdami, ne warrefim leegtees, ka pee mums wehl 5 reis wairak brandwihna-brahlifchu ne kâ Londonê un 30 reis wairak

ne ka Manchesterē atrohnahs, un buhs ko
 nopuhstees eefsch tahs atsihschanas, ka ar to
 brandwihna niknu garru labbu laizinau buhs
 stingri wehl jakarrojahs, eekam scho dweh-
 feles eenaidneeku pawiffam no muhsu buhdi-
 nahm isdihsim. — Tomehr schehligais Deews
 gan muhsu darboschanahs pee schahs leetas
 irr swehtijis, tadehl — drohschi us preekschu
 — lai tikka firmi un jauni bes mittescha-
 nahs us ta uswarreschanas, zekla sohli pee
 sohla jo prohjam zelt, tad arri muhsu mihta
 Latweeschu tauta, — pee kurras muhsu deenas
 pee wiffadas, zittas atsihschanas un labbas fa-
 praschanas gan seedu laizinsch spihd, — arri
 pa laikam scho sawu wezzu gruntigu zilts ee-
 naidneeku pawiffam ar Deewu paligu kauna
 lits.

K—n.

M i h k l a.

Kaut dsihwiba — Kaut prahts tam naw —

Kaut seija sawada;

No zilweku tak mahtes saw

Buhschanu eerahda. —

Ja saltums burwis aiswert fahk, —

Tehws seemels tiltu tais,

Tad wiffi winnu glaudihht mahk,

Prasts — Wahzeet's — Zeenigais; —

Ir ubbags maiffih' luhgdamees

Blakk' winnam apsehshahs

Us winna runzis issteepees

Prett weeseem masgajahs;

Pee tewis gan arr' irraid kahds —

Usmini nu kas winsch irr tahds?

K. Sorotshinski.

Sluddinaschanas.

Ne sinnadams fur ta atrahtne Wil-
 tumsohn mahjo, es te isfluddinaju: lai ta

steidsahs pee mannim atnahht, jo es tai war-
 tu preezigas sinnas doht par sawu dehlu,
 kas daschu gaddu mahjas naw bijis.

J. Tode,
 Jelgawas mehleris.

Wiffadus no warra taifitus, eefschpuffe ar alwu
 istaifitus mehrus ar ko brandwihnu, allus un zittas
 tahdas leetas warr mehroht, ar Krohna stempel
 apsihmetus, warr dabbuht Jelgawa Strehwera-eela
 Nr. 80 Offenberga-Kunga nammam blakkam pee

S. G. Franza,
 Stempel-meistera preefsch wiffadeem
 mehreem un swarreem.

Pee J. H. Hoffmann un A. Johannsohn
 Jelgawa, J. Deubner Rihga, Dohnberg Lee-
 pajā un Fr. Lukas Jelgawa, warr dabbuht:

Skolas = grammatina,

fur 100 ihfi stahkini ar jaukahn mahzibahn atroh-
 nami; ar teem ne kahds laika kaweklis, bet daudf
 swehtibas warr mantotees. — Latweeschu walloda
 pahrtulkota no Wolgunties skohlmeistera J. Kahn-
 berg. Maksa eeseeta 25 kap.

Pee Fr. Lukas Jelgawa warr dabbuht:

Grammatneeku preeks, jeb: A stoni stahsti
 kas passubbina us Deewa zekteem staigahht,
 no Wahzu wallodas pahrtulkoti no Zelmeneeku mah-
 zitaja Elverfeld, A. Leitan un Meschotes skohlmei-
 stera Thalberg. Maksa eeseets 25 kap.

Pahrdohdamas semneeku mahjas.

Bersaunes Pilsmuishas teesa, Zehsu aprinki,
 Widsemne labbi eefohptas semneeku mahju weetas,
 10, 15, 20 un 30 Dahlderu wehrtiba irr pahrdohda-
 mas. Kam grippetohs no schahm mahjahm kahdu
 pirkt par dsimtu, lai peeteizahs pee tahs peeminnetas
 Bersaunes Pilsmuishas waldbibas.

W r i h w o r u l l e h t.

No juhrmailis-gubernements angstas waldbischanas pusses: Oberlehrer G. Blaesfe, Jensef.

No. 55.

Latweeschu Uwischu

Nr. 9.

peelikkums.

1854.

**No sweschâ semmê warr redseht un
dsirdeht par Deewa walstibas
lectahm.**

(Sattedes Nr. 8.)

Weenam Deewa wihram es prassiju: kapehs juhsu basnizas reds tik tulschas no laudim? Ia waina irr diwejada, ta winsch atbildeja. Weena irr schi, ka ilgus laikus us muhsu kanzelehm tee paschi wihri, kam tas swehtais falihdsinaschanas ammat8 ustizzehts, tahs swehtas preezas mahzibas weeta, sawas paschas isdohmatas ziltweku gudribas fluddinaja. Tee bija, un rohnahs wehl tahdu lai gan rettaki, kurrus apshme tas apustuls Wahwils, rakstidams: „Ia kas zittu mahzibu mahza, un ne nahk pee teem weffeligeem wahrdeem muhsu Kunga Jesus Kristus, un pee tahs mahzibas tahs Deewabihjaschanas, tas irr uspuhsts, un ne sim ne neeka, bet irr wahrgdams eelsh jautaschanahm un wahrdu kibahm, no ka atlezs skaudiba, bahrschana, saimoschana, launas dohmas, neleetigas apjautaschanas tahdu lauschu, kurreu prahiti irr sajaukti, kam ta pateesiba irr atnemta, — tee bija tahdi ganni, kas to gannamu pulku ne iswedde us Deewa wahrdu sahlainahm: gannibahm, bet dsirdinaja to ar smirdoscha purtoja uhdeni, tahdi kalpi, kas wairs to grunti, kas irr likts, par to arri zittu ne warr likt, kas irr Jesus tas Kristus dohmaja ustaisiht woi seltu, sudrabu, dahrgus okminus, woi malku, seenu, ruggajus. Kur tahdi mahzitaji (ta winsch fazzija) tur irr kas winnus apsuhsd, — tee irr tee tulschi basnizas benki, kas brehz us winneem un sakka: Meh8 ilgaki stahdwam schai Deewa namna ne ka juhs, meh8 effam dsirdejuschi ka scheitan fluddinaja Kristu ta krusta sistu, ta grehzineeka Pestitaju un schehlotaaju, un ap winna krustu laudis speedin speedahs, — bet kamehr juhs mahzait ziltweku gudribas, kamehr juhs teem rahdait, tahdi winni smalki, gohdigi un taisni, tomehr sahkuschi atradinatees no schihs swehtas weetas. — Bet ta oh-

tra waina, ka laudis paschi sawa ehwerjehliba un lepniba atkaphuschees no ta dsihwa Deewa, — ka tee nu patt muhsu laikos darijuschi ta, ka Dahwid8 jau rahda: tee sadohmajahs kohpa prett to Kungu un prett winna Swaiditu, fazzidami: Lai meh8 winnu faites farauftam, un no mums atmettam winnu wirwes. — To darridami wiani irr atkaphuschees no sawas tehwu tizzibas, no wezzas Deewakalposchanas, no sawas basnizas, irr ta ka atschlihuschus tikpatt no Kattohlu ka no Ewangeliuma-draudses, un irr, ta saktoht, jauna tizziba sabedrojuschees. Tahdu irr dauds Wahsemme, kas kaunahs Kristus Ewangeliuma deht, un no winna krusta behgohht jauna draudse irr sadewuschees un sawa wihs8 Deewam kalpo, lai gan nu atkal wjani jo deenas jo wairak attriht, redsedami ka winnus peewihle. — Klaussect ka man notikke, kad es gahju luhkoht — ka tad schee, kas sawahs par Wahztattoleem — sawam Deewam kalpojoht. Lai pilsehta, kur es karstos uhden8 awosch8 masgadamees 4 neddelas mittu, arri bija tahda draudse. Weenu swehtdeenu es gahju winnu sa-eeschana, to tur turreja tahda chrberge, kur reiseneeki mahjo, kur wehl to waktaru papreeksch pasaul8 behrni ar spehleschanu un danzoschanu bij lustejuschees. Bija kahds simts lauschu salassijees, kas brihnodamees us manni glunchja, ka swesch8 wihs8 winnu kambari cenahzis. Dseesmu nodsedajuschu, to paschi us sawu wihs8 bij istaisijuschu, preekschrunnatajs pazehlahs un spreddiki fazzija par Dahwida 8. dseefmas 5 — 7 perschim: „Kas irr tas ziltwek8, ka tu winnu peeminni, un tas ziltweku dehl8, ka tu winnu peemekle. Tu effi winnu masu brihdi no Deewa lizzis atstahtu buht, bet ar gohdibu un jaukumu effi tu winnu appuschkojie. Tu effi winnu par waldineeku eezehlis pah8 sawu rohku darbeem, wissu tu effi appaksch winna sahjahm lizzis. — Kamehr schahs Dihbeles wahrdu8 no lassija, es tas weenigais, kas stahwus pazehlees

Tohs klausija, gribbedams ar to parahdiht, ka paschi Deetwa wahrdi wairat gohdajami par ziltweku runnaschanahm. Tad tas runnatais eesahze ta: Schoreis, m. dr. mehš gribbam ustaisitees us tahdeem wahrdeem, ko no Bihbeles effam ischnmufchi, bet tas tikpat ween irr, fur mehš tohs isnemmam, woi no wezza testamenta woi no jauna, woi no Bihbeles woi no zittas kahdas grahmatas — kad tee ween pateesibu tahda. Schee no pirma galla runnati wahrdi man ne patwiffam ne patikke, jo tas naw wis tikpat, fur mehš to pateesibu melesjam, woi Bi belē woi zittā kahdā grahmatā, jo winnā ween runna tas, tas irr sazzijis: Es esmu tad zelsch, ta pateesiba un ta dshwiba, ne weens ne warr nahkt pee ta Deetwa ka zaur manni. Tad nu tas runnatajs atkal rahdija: Ziltweku gohdibu un jaukumu, ar ko Deetwš winnu appuschkojis, to par walbineeku zeldams par sawu rohku darbeem, un riktigi, winsch istaisija ziltweku behnu par swehta Deetwa engeli, kam wiffa warra rohka, kas gohdigs un jauks lai gan arri daschahrt pakluhpoh, — bet no winna wiszaur wahjas buhschanas, no winna pehdigas grehku-samoitaschanas ne wahrdu ne peeminneja, nei arri rahdija no teem pascheem Deetwa wahrdeem, ko lassijis, ka Deetwš winnu peeminnoht, lai gan ziltweks to naw pelnijis, ka Deetwš winnu peemektejoht ar schezlastibu un sirdsapsehloschanu. — Lai gan tee wahrdi man breefnigi reebe, tad tomehr es turpat darriju, ka wiffur basnijās, fur Deetwa wahredus klausijohs, iswillku bleististu, un tuhliht norakstiju, ko winsch runnaja. Ne bija wehl diwas deenas pagahjuschas, tad manni apmekleja mannā kohreteli weens wihrs ko es ne pasinnu, bet laipnigi sahkdams runnaht par schahdahm tahdahm leetahm, arri peeminneja, ka manni swehtdeenā effoht redsejis tanni Wahz-tattohlu sa-eeschanā, un praffija, ka tad man tas patizis? Nu wehl es noprattu, ka winsch atnahzis, isklausinaht, kas es tahds effoht, un sapehz norakstijis tohs wahredus, ko tur runnajaschi. Tad es winnam no Wahwila ohtras grahmatas us Timoteu rakstitas usschihru, 4. nod., 3 perschinu un lassiju: Buhs weens laiks, ka tee to wesseligu mahzibu ne panessihš, bet pehz sawahm paschahm

eekahroschanahm tee few' pascheem mahzitajus uskraus, ka teem tahs ausis neef, un nowehrsihš ausis no tahs pateesibas un gresifees pee pasakfahm. — Medseet, mihlais kungs, ta es winnu usrunnaju, schis laiks nu irr laikam klah, fur laudis to wesseligu mahzibu no Kristus to grehku deldetaja ne paness, — tas teem ne patihk dsirdeht, kahdi winni grehka kalpi, kahdi pasuschanas behrni, — tapehz pehz sawahm paschahm eekahroschanahm jahs few' pascheem mahzitaju tahdu effat uskrahtwufchi, kas wehl scho swehtdeenu juhš mahzija; kahds juhfu jaukums, kahda juhfu gohdiba. Woi naw teesa, tas jums labbi patikke, pehz to juhfu aisis neese? Bet es arri esmu mahzitajs, Kristu to kruzta sistu sluddinadams par 10 gaddeem, un wiffa winna mahziba man stahw tanni weenā wahrdā, ko Wahwils irr sazzijis: Tas irr pateesigs un augsti peenemmans wahrdš, ka Kristus Jesus irr nahzis pasaulē, tohs grehzineekus isglahbt, stary furreem es esmu tas leelakais. — Weidsoht wehl es winnu luhdsu, par to nemas ne bihtees, ka es winna mahzitaja wahredus usrafstijis, ne es effoht nahzis winnus isluhkoht nei apfuhdscht, bet par peeminneschanu tohs wahredus lihds nehmis, lai gan ta nekahda labba patihkama peeminneschana ne effoht.

Nu redseet, tahdu nabbagu diweshelu irr daudi tikpat Wahzsemme ka wiffas semmes, kas littufchees peewiltees, un ausis nowehrsuschas no tahs pateesibas un gresuschahs pee pasakfahm, — bet ko tad mehš fakkam? woi dehl tam tur Deetwa walstiba masumā gahjusi? woi dehl tam tas kunge few' pascham naw atlizzinajis wihrus, kas zekkt ne irr lohzijschi preeksch Baadā? Ak ne — jehschu tuhkstoschi kriht weenās sahnis un desmit tuhkstoschi ohtras, tad tomehr tam kungam irr alittufi weena draudse, ko arri teem elles-wahrteem ne buhs uswarreht, un jo nikati tas Deetwa draudses eenaidneeks sohbus trinn, un ar affeem naggeem plehsch, kurreu tas warr apriht, — jo stipraki atkal Deetwa behrni lohpa beedrojahs, winna wiltigahm usmahschanahm ne tik ween pasch pretti stahweht, bet arri isnemt no winna naggeem daschu labbu diwesheliti, ko jau winsch sagrahbid. No pascheem teem laikeem, kamehr zaur to Deetwa

Kalpu Lutteru tas Ewangeliuma gaischunisch pir-
mo reis isgahje pa Wahzsemmi. — Kristus wahrdu
tik skaidri un gaischi nau fluddinojuschi Deetwa kal-
pi, ka nu, kur ta Kunga stiprais elkons wiinnus
aisstahw, kur wiinna Gars tohs swaida, ka nu,
kur tas Kungs skaidri to parahda, ka par wisseem
zitteem wiinnam reebj tee remdeni, kurrus wiensch
sohlijis isspant no sawas muttes, tee us abbajahm
puffehm klibbodami, kas to labprahf ne gribb is-
rahdiht woi wiinni irr auksti, drohschi prettineeki,
woi karsti mihlotaji. Bet schinnis laikos, kur arri
pats wels sawu karrogu irr wihzinajis, un drohscha-
ki nemmahs Deetwa walsibai pretti, kautees —
schinnis laikos tas drihsak nahf gaisma kurri irr
ar Kristu, kurri wiinnam pretti, — schinnis
laikos arri ruhpigaki zihkshahs Kristus draudsineeki,
no tahs pasuschanas bedres iswilkt, kas wehl irr
glahbjams. Ko wiinni tamdeht usdohmajuschu dar-
riht, to juns, ja patihk, wehl us preekschu stahstischu,
zik pats no tahm leetahm esinu dabbujis redseht.

(Surplikam wairaf.)

Ne peewilletees, Deets ne leekahs apfmeetees.

Brihnischka leeta notiffe Zuhli mehn. 1845
gadd. Wahzsemme. Kahds wihrs tikfe apfuhdsehts
ka tas effoht apfadsees, un tikfe attwests pee tee-
fas. Wihrs teefas, preekscha gribbeja apfwehrecht,
ka effoht newainigs; bet teefa tam to ne lahwe ta-
pehz, ka tas bij pasihstams ka negohdigs zilweks un
blehdis. Bet wiensch swehreja pats us sawu gal-
twu, ka laudis daudsreis mehds darriht, un saz-
zija ta: »Lai pirmais pehrkons kas usnahf man-
ni tuhlin: nosperr, ja es esinu sadjis!« — 12ta
Zuhli d. usnahze bahrgs pehrkons, un schis pats
wihrs sawa istaba sehdeja ar saweem 4 behrneem,
kur wehl arr bij zitti kahdi zilweki un weens fund.
Us reisi spehre pehrkons. Sibbins wihra mahju
bij trahpijis un scho laundarritaju, kas stary zit-
teem wiiddu sehdeja, nosittis: — tee zitti zilweki
ween bij apreibuschi, bet wiffi paliktuschu weffeli.
Sibbins tam bij strehjis zaur deggonu mutte.
Mahja stahweja weenas leesmas un degge; bet ne-
weens scho nabbagu nospertu zilweku, jebshu mah-

zitajs laudis skubbinaja, ne gribbeja no degdamas
mahjas isnest un pee ta rohkas peelikt, tapehz, ka
dohmaja, ka tahda wis ne waijagoht glahbt, to
pats Deets sohdijs. Kad neweens ne klausija,
tah mahzitajs pats rohkas peelikte un to nelainigo
no ugguns israhwe. Mahja nobegge, bet ugguns
wairaf skahdes ne darrija. — Teescham, brihnisch-
figs notiffums, bet teescham teefa.

P. U.

Swehtigi irr tee kas ne reds un to- mehr tizz.

Mahrtinsch Lutter's dahrgos laikos, kur laudis
sawâ tizziba schaubijahs, un par wiffahm leetahm
pahrliekam suhdijahs, mehds schahdu stahstinu teit-
Kahdu reis arri dahrgos laikos, gahje weena atrait-
ne ar kruhsj pee alkas pehz uhdens, tai ne bija ne
kas pahrafi, ka ween druszjin milti tihne, tas bija
wiiffa wiinnas baggatiba.

Us zetta satikkahs ar wiinnu kahds nepasihstams
jauneklis, kas scho waizaja arriq, wiinna selwi un
sawus behrnus ar uhdeni dohmajoht ismittinaht?
Wiinna atbildeja ja! jo to es teescham sinnu un tizzu,
ka tas, kas mannim skaidru uhdens malzinu ne
leeds, arri deesgan spehzig irr, pee ta uhdens man-
nim aisdarru apgahdaht. Lai tetw noteef ka tu
tizzi, atbildeja jauneklis, un pasuddahs preeksch
wiinnas azzim. Mahjas pahrgahjusi atrohd
atraitne puhru miltu, ko Deets tai us nesinnamu
wihsj bija peeschkheis.

M. Hagr.

Swehtigs irr tas, kas to nabbagu apghda.

Zittkahrtigs Sprantschu Kehninsch Ludwils
tas deetwabihjigais tahdu mihlestibu prett nabbageem
sawâ firdi turrejis, ka wiensch ifdeenas trihs nabbagus
pee sawa pascha galda, tai swehtai trijadibai par
gohdu ehdinajis. — Wiinna mihlafais darbs if
deenas bijs, nelaimi zeesdamus lautinus pats ar
sawu rohku baggatigi apdahwinaht.

Kad weenu deen kahds no winna augsteem kungeem, winnu pasihdams jautajis: Zeenigs Rehninsch ko juhs schè stary teem nabbageem darreet? Tad winsch tam atbildejis: Es patlabban beidsu fatveem ustizzigeem saldateem peenahkamu gabda lohni ismaksht.

Winnu brunnas irr lohti stipras un garrigas, kas irr winnu karstas Deetwa luhgschanas. Par tahm ne kahds dselsis nei tehrauds ne warr stipraks buht, tamdehl es pats arri labpraht stary teem mahjoju.

Arri Rehninsch Dahwidis to irr labbi wehrà lizzis, jo winsch pats to fatwà 41mà dseefmà 2trà un 3schà perschà ar staidreem wahrdeem apleezina.

M. Hagr.

Kas nabbagus apdahwina pats nabbags ne paleef.

Kahds mahzitajs Liverpules pilfehtà Seemek-Amerikà dahwanas salassija preefsch basnijas, kas bija buhtwejcina. Eenahje kahdà bohde, kur teem laudim las tur eekschà bija isteize, kahdà prahtà schoreis pee winneem effoht peestahjees. Trahpijahs ka ap to paschu laiku baggats wihrs bohde bija, kas ne patwissam no fatwas baggatibas mahzitajam ko gribbeja peemest. Eenahje arri nabbags sweineeks, kas paschà laikà fatwud tihklus bij ismettis, un mahzitajs winnu luhdse, lai arri winsch fatwu dahwaninu basnijai par labbu peemettoht. Winsch fazzija, ka lai gan nabbags sweineeks, tak arridsan no fatwas pusses gribboht kahdu masumu doht, kad ne wairak, tad tak tik dauds, jik ta nabbaga atraitne detwusi, Mark. 12, 42. — Rohku keschà eebahsis tik dauds nau-das, jik winnam bija, iswiljis, mahzitajam eedewe. Schis winnam apsohlisa ka nahkamà rihtà baggata lohnu ar sitvim iswilkschoht. Baggate wihrs, kas mahzitajam basnijai par labbu itt ne

ko ne gribbejis doht, tas schohs wahrduš dsirdejis pasmeedamees us to nabbagu sweineeku fazzija: Wissas sitwis ko tu rihtà ar fatveem tihkleem iswilksi, tahs es gribbu nopirkt, un tew tik un tik dauds maksaschu par mahrziau, — dauds wairak ne kà sweineeks lihds schim bija dabbujis. — Kad rihts bija klah, tad sweineeks nogahje pee fatveem tihkleem, un tik leelu pulku sitwu atradde, ka wehl lihds schim ne bija dabbujis. Schè Deetwa swehtibu ar patejibu fanehmis, nogahje ar fatwahu sitvim pee ta baggata wihra, kam nu kauna un gohda dehl ta nosohlita nauda bij ja-ismaksa.

Th. S.

M i h k l a.

Brahlis esmu mahsai swehtai
 Ko ne fenn tu atfinnis,
 Weenigs brahlis isredsetai,
 Luchstoschus es meelojis.
 Issalkuscheem, isslahpuscheem
 Dohd ar mannim spirtumu;
 Wahjeem, jau pufs nomirruscheem
 Utjaunoju dshwibu.

Swehtakajs ar manni dohdahs
 Mishi saweem tizzigeem;
 Kas to sirbi usnemt mohdahs,
 Tohs tas darr par mantneekem.
 Usminn mannu slepnu wahrdu,
 Zeeni manni tizzigi;
 Dwehselem par man jo gahrdu
 Scheit ne neeku dabbuji.

Repahrwehrschohs, nesihmeju
 Ween us affins uppuri;
 Mihilstibu sirbi lehju;
 Kas to leeds, naw tizzami
 Sohdbu bes galla krahju
 Zeem kas man bes tizzibas
 Pretti nemtu; meerinaju
 Tohs, kas ne smahd man nemaf.
 m. K. Hgnbrgr.

Brishw d r e k k e h t.

No jahrmallas-gubernements augstas walbschanas puffed: Oberlehrer G. Blacie, Junior.

No. 56.